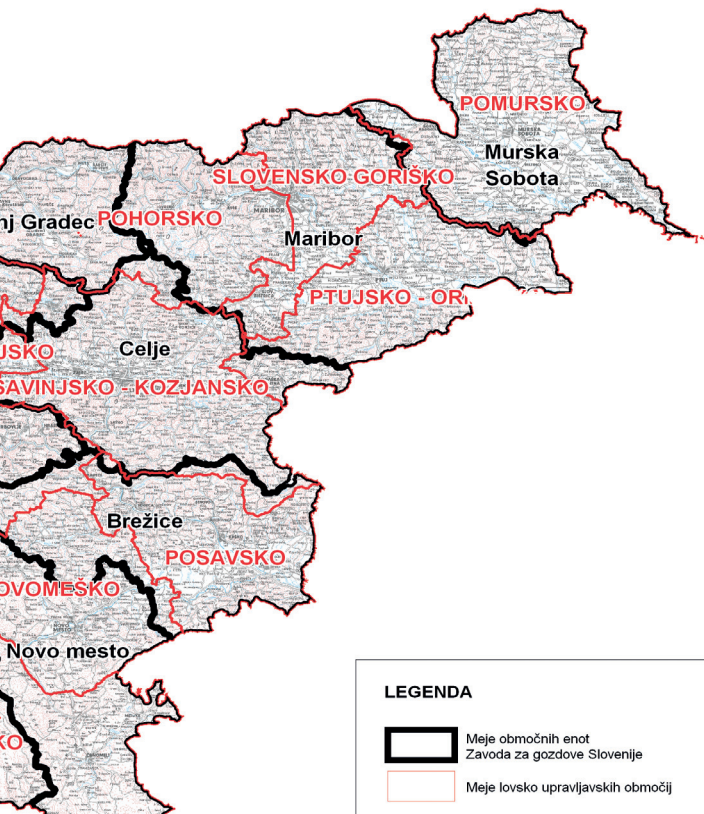

PRIPOROČLJIVI UKREPI ZA PREPREČITEV OZIROMA ZNIŽANJE ŠKOD

LEGENDA

- Meje območnih enot
Zavoda za gozdove Slovenije
- Meje lovsko upravljaljskih območij

Kadarkoli in kjer koli prosto pridelujemo človeku potrebne dobrine se moramo zavedati tudi možnih vplivov prostoživečih živali. Le-te so zanje zelo okusna in zaželena hrana. Zato je smiselna in potrebna izvedba ukrepov za preprečitev oziroma znižanje škod, kot so navedeni v nadaljevanju.

Stalni nadzor zemljišča z obhodi in ob ugotovitvi škode takojšnje sodelovanje z upravljavcem lovišča oziroma s pooblaščenecem Zavoda za gozdove Slovenije .

Puščanje neobdelanega pasu med obdelovalnimi površinami (njive, vrtovi,...) in gozdom v širini vsaj 5 metrov.

Ograjevanje z premično elektroograjjo, ki se jo odstrani, ko je pridelek pospravljen ali požet.

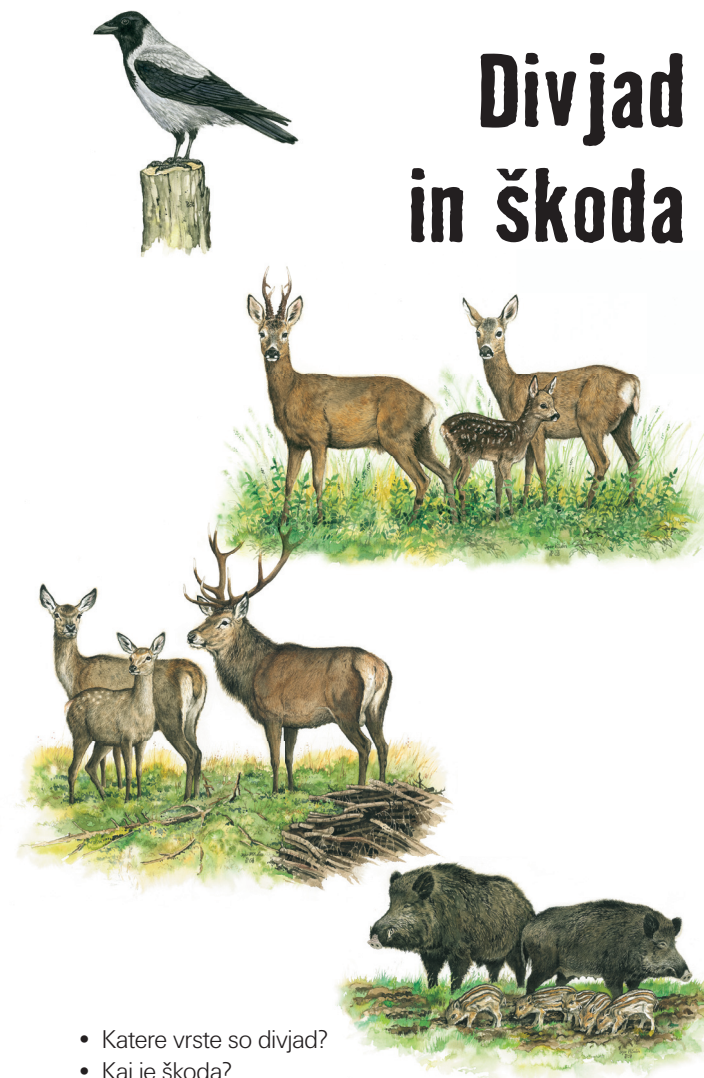
Ograditev vrednejših stalnih nasadov, sadovnjakov, ipd., s stalno ograjo višine vsaj 1,5 m.

Plašenje s pomočjo različnih tehničnih pripomočkov (elektronske, pirotehnične naprave, silhete naravnih plenilcev, kemična odvrata, ipd.). Bolj kot en sam ukrep plašenje so le-ti učinkoviti v kombinacijah, saj se živali le na enega hitro privadijo.

Ukrepi so različni glede na različne vrste divjadi in so lahko zelo inovativni. Pazimo le, da se držimo zakonskih določil z različnih področij ter da z določenim ukrepom pretirano ne vzmernirjamo ostalih živalskih vrst in ljudi.

- Izdal in založil: Zavod za gozdove Slovenije, Centralna enota Ljubljana, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Tel: (01) 47 00 50, www.zgs.gov.si
- Besedilo: Marko Jonozovič, Miha Marenče in Viktor Miklavčič
- Urednik: Marko Jonozovič in Miha Marenče
- Fotografije: Franc Kogovšek, Viktor Miklavčič, Jože Muhič in Peter Terglav
- Risbe: Igor Pičulin • Oblikovanje: Utrip d.o.o.
- Tisk: Utrip d.o.o. • Naklada: 5.000

Divjad in škoda

- Katere vrste so divjad?
- Kaj je škoda?
- Kaj so nelovne površine?
- Kdo je odgovoren za škodo?
- Kdo je odgovoren za preprečevanje nastajanja škode?
- Kdaj oškodovanec ni upravičen do odškodnine?
- Kako do odškodnine?
- Priporočljivi ukrepi za preprečitev oziroma znižanje škod!

PREGLEDNA KARTA MEJ OBMOČNIH ENOT ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE IN LOVSKO UPRAVLJALJSKIH OBMOČIJ

Škodo od divjadi na lovni površini prijavimo pristojnemu upravljavcu lovišča ali lovišča s posebnim namenom, če dogovor o odškodnini ni sklenjen, pa komisiji lovsko upravljaljskega območja pri pristojni upravni enoti

Novomeško lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Novo mesto,
Partizanska cesta 4, 6210 SEŽANA
Tel. 05 / 731 27 01

Pohorsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Slovenj Gradec,
Meškova ulica 21, 2380 SLOVENJ GRADEC
Tel. 02 / 885 05 50

Triglavsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Tolmin,
Tumov drevored 4, 5220 TOLMIN
Tel. 05 / 380 08 00

Gorenjsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Kranj,
Slovenski trg 1, 4000 KRANJ
Tel. 04 / 201 57 00

Posavsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Krško,
Cesta krških žrtiev 14, 8270 KRŠKO
Tel. 07 / 498 14 00

Zahodno visoko Kraško lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Idrija,
Študentova ulica 2, 5280 IDRJA
Tel. 05 / 373 43 00

Kočevsko - Belokranjsko lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Murska Sobota,
Ljubljanska cesta 26, 1330 KOČEVJE
Tel. 01 / 893 83 00

Pomursko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Murska Sobota,
Kardoševa ulica 2, 9000 MURSKA SOBOTA
Tel. 02 / 513 11 11

Zasavsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Litija,
Jerebova ulica 14, 1270 LITJA
Tel. 01 / 896 23 48

Notranjsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Postojna,
Ljubljanska cesta 4, 6230 POSTOJNA
Tel. 05 / 728 06 00

Savinjsko - Kozjansko lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Celje,
Ljubljanska cesta 1, 3000 CELJE
Tel. 03 / 426 53 00

Kamniško - Savinjsko lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Mozje,
Šmihelska cesta 2, 3330 MOZIRJE
Tel. 03 / 839 33 00

Primorsko lovsko upravljaljsko območje
Upravna enota Sežana,
Partizanska cesta 4, 6210 SEŽANA
Tel. 05 / 731 27 01

Slovensko - Goiško lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Maribor,
Prešemova ulica 6, 2000 MARIBOR
Tel. 02 / 220 18 53

Ptujsko - Ormoško lovsko upravljaljsko območje, Upravna enota Ptuj,
Slovska ulica 10, 2250 PTUJ,
Tel. 02 / 798 01 00

Škodo od divjadi na nelovnih površinah in zavarovanih živalskih vrst prijavimo pri pristojni območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije

Območna enota Tolmin
Tumov drevored 17, 5220 TOLMIN
Tel. 05 / 380 12 40

Območna enota Kočevje
Rožna ulica 39, 1330 KOČEVJE
Tel. 01 / 895 52 76

Območna enota Slovenj Gradec
Vorančev trg 1, 2380 SLOVENJ GRADEC
Tel. 02 / 883 92 20

Območna enota Bled
Ljubljanska cesta 19, 4260 BLED
Tel. 04 / 575 03 00

Območna enota Novo mesto
Gubčeva 15, 8000 NOVO MESTO
Tel. 07 / 394 25 50

Območna enota Maribor
Tyrševa 15, 2000 MARIBOR
Tel. 02 / 234 16 15

Območna enota Kranj
C. Staneta Žagarja 27b, 4000 KRANJ
Tel. 04 / 202 42 00

Območna enota Brežice
C. bratov Milavcev 61, 8250 BREŽICE
Tel. 07 / 499 16 00

Območna enota Murska Sobota
Arh. Novaka 17, 9000 MURSKA SOBOTA
Tel. 02 / 534 95 00

Območna enota Ljubljana
Tržaška 2, 1000 LJUBLJANA
Tel. 01 / 241 06 00

Območna enota Celje
Ljubljanska 13, 3000 CELJE
Tel. 03 / 544 19 64

Območna enota Sežana
Partizanska 49, 6210 SEŽANA
Tel. 05 / 707 44 00

Območna enota Postojna
Vojkova 9, 6230 POSTOJNA
Tel. 05 / 700 06 10

Območna enota Nazarje
Savinjska cesta 4, 3331 NAZARJE
Tel. 03 / 583 10 63

KATERE VRSTE SO DIVJAD?

Divjad so tiste prostoživeče živalske vrste, ki jih tako določa Zakon o divjadi in lovstvu – ZDLov-1 (Ur.l. RS, št. 16/04, 120/06 Odl.US: U-98/04, 17/08) oz. njegovi podzakonski predpisi ter se jih lahko lovi.

VRSTE DIVJADI:

SESALCI: srna, navadni jelen, damjak, muflon, gams, kozorog, divji prašič, lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, rakunasti pes, pižmovka, nutrija, alpski svizec, poljski zajec, navadni polh.

PTIČI: fazan, poljska jerebica, raca mlakarica, sraka, šoja in siva vrana.

Zavarovane živalske vrste, ki pa niso divjad, a so tudi pogosti povzročitelji škode so: rjavi medved, volk, ris, dihur, krokar, vidra,

KAJ JE ŠKODA?

Škoda pomeni s strani divjadi nezaželeno delovanje na človekovo premoženje in najpogosteje nastane na:

- kmetijskih zemljiščih,
- intenzivnih nasadih in sadovnjakih,
- vrtovih,
- domačih živalih,
- različnih objektih,
- gozdni zemljiščih,
- vozilih v prometu.

KAJ SO NELOVNE POVRŠINE?

*rdeče označeno so nelovne površine

Nelovne površine, kot jih določa ZDLov-1 (10. člen) so:

1. površine, kjer je iz naravovarstvenih razlogov trajno prepovedan lov na vse vrste divjadi;
2. površine naselij in zaselkov;
3. javni in zasebni parki ter pokopališča;
4. vrtovi, nasadi, sadovnjaki, drevesnice in intenzivne kmetijske kulture, ograjeni z ograjo, ki ne dovoljuje prehoda zajcu ali parkljasti divjadi;
5. z ograjo obdani industrijski in drugi objekti;
6. površine vseh vrst obor, razen lovnih;
7. otroška in športna igrišča, redno obiskovana in označena sprehajališča, kopališča in podobni objekti;
8. površine, na katere dostop ni dovoljen;
9. površine vseh javnih cest, prog in druge tovrstne površine.

KAKO DO ODŠKODNINE?

ŠKODA OD DIVJADI NA LOVNIH POVRŠINAH

- Škoda oškodovanec prijavi pisno (istočasno lahko tudi ustno) najkasneje v treh dneh od takrat, ko jo je opazil in sicer pooblaščen osebi upravljavca lovišča, ime katerega je le-ta dolžan objaviti za prihodnje koledarsko leto do 31.12. tekočega leta na krajevno običajen način.
- Oškodovanec s predstavnikom upravljavca lovišča čim prej, najkasneje pa v osmih dneh, opravi ogled in se poskuša dogovoriti za višino odškodnine. Zapisnik o škodi mora biti dokončan na licu mesta in podpisan s strani obeh strank v postopku.
- Če dogovor o odškodnini ni bil sklenjen, lahko oškodovanec škodo prijavi komisiji za ocenjevanje škode pri lovsko upravljavskem območju, ki jo je imenoval za dobo petih let resorni minister in ki ima sedež na upravni enoti. Komisija je posvetovalno/mediacijsko telo, ki poskuša na strokoven način oceniti škodo in doseči dogovor med strankama.
- Oškodovanec ali upravljavec, ki se ne strinja z odločitvijo komisije, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo morata vložiti najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala.

ŠKODA OD DIVJADI NA NELOVNIH POVRŠINAH

- Škoda oškodovanec prijavi pisno (istočasno lahko tudi ustno) najkasneje v treh dneh od takrat, ko jo je opazil in sicer krajevno pristojnemu pooblaščenцу Zavoda za gozdove Slovenije, ki bo vodil nadaljnji postopek.

ŠKODA OD ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRST

- Škoda od zavarovanih živalskih vrst oškodovanec prijavi krajevno pristojnemu pooblaščenцу Zavoda za gozdove Slovenije, ki bo vodil nadaljnji postopek.

KDO JE ODGOVOREN ZA ŠKODO

- za škodo od divjadi na lovnih površinah je odgovoren krajevno pristojen upravljavec lovišča – lovška družina (LD) ali lovišče s posebnim namenom (LPN);
- za škodo od divjadi na nelovnih površinah sta odgovorna LD ali LPN (če gre za krivdno odgovornost), sicer pa Republika Slovenija;
- za škodo od zavarovanih vrst prosto živečih živali je odgovorna Republika Slovenija.

KDO JE ODGOVOREN ZA PREPREČEVANJE NASTAJANJA ŠKODE?

- za preprečevanje škode od divjadi sta odgovorna lastnik/zakupnik/uporabnik (v nadaljevanju: lastnik) kmetijskih in gozdnih zemljišč, na katerih lahko škoda nastane, in upravljavec lovišča, to je LD ali LPN;
- lastnik kmetijskih in gozdnih zemljišč mora kot dober gospodar narediti vse potrebno da zavaruje svoje premoženje pred nastankom škode;
- upravljavec lovišča je na zahtevo lastnika dolžan preskrbeti ustrezna zaščitna sredstva za varstvo premoženja pred divjadjo, lastnik pa jih je dolžan uporabljati.

KDAJ OŠKODOVANEC NI UPRAVIČEN DO ODŠKODNINE?

- Če lastnik ni pripravljen uporabljati ponujenih mu zaščitnih sredstev (npr. kemična odvrčala in električna ograja), ni upravičen do povračila škode, ki mu jo povzroči divjad.
- Do odškodnine prav tako ni upravičen, če upravljavcu lovišča prepreči dostop in izvajanje lova ter pri tem ni ustrezno zaščitil zemljišča ter prepreči izvajanje drugih ukrepov za preprečevanje škode od divjadi.

Škoda na koruzi in travniku po obisku divjega prašiča.

Varovanje intenzivnega nasada in poljščin.

Škoda na trti in sadnem drevju od srnjadi.

Varovanje silažnih bal.

Škoda na zelju od sive vrane.